

Jana L-a zboží, neuvědomila žalovanou firmu, proč a na čí účet jí zboží zasílá, následkem čehož se musí věc posuzovati tak, že bylo zboží zasláno na příkaz Jana L-a a při provozování jeho obchodu. Na skutečné, ale žalované straně neoznámené vůli žalobkyně, plniti na vlastní účet, s hlediska čl. 306 obch. zák. a § 367 obč. zák. nezáleží. S rozhodnutím čís. 3065 Gl. U., na něž se žalující strana odvolává, nelze souhlasiti. Strohé použití § 1431 obč. zák. bez ohledu na § 367 obč. zák. ohrozilo by bezpečnost obchodu a přičilo by se zásadě, že škodu má nésti, kdo ji zavinil, neboť nikoliv žalovaná firma umožnila podvod Jana L-a, nýbrž firma žalující, a to tím, že uzávěrkové listy a účty, na jejichž základě plnila, nezaslala, jak vyžadovala obyčejná obchodní opatrnost, přímo žalované firmě, nýbrž Janu L-ovi. Zažalovaný nárok je bezdůvodný a nižší soudy nepochybily, když žalobu zamítly.

Čís. 10785.

Zmocněnec se prohřešil proti zásadám § 1009 obč. zák. a čl. 282 obch. zák. tím, že svolil, neujistiv se dříve souhlasem zmocnitelovým, by zboží, jež pro něho držel, bylo zabaveno na základě exekučního titulu pro třetí osobu.

Nejde o absolutní nemožnost plnění ve smyslu § 1447 obč. zák., domáhá-li se zmocnitel na zmocněnci vydání zboží prostého zabavení ve prospěch pohledávky třetí osoby.

(Rozh. ze dne 15. května 1931, Rv II 338/30.)

Žalující banka přikázala žalované firmě, by zboží, jež bylo zasláno firmou A. na adresu žalované, bylo vydáno firmě S., avšak jen na zvláštní výslovný písemný poukaz žalobkyně. Žalovaná svolila, nezajistivši se souhlasem žalobkyně, by zboží bylo zabaveno ve prospěch firmy H. k vydobytí její pohledávky za Jakubem A-em. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně ná žalované vydání zboží prostého zabavení ve prospěch firmy H. k vydobytí pohledávky této firmy za Jakubem A-em. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. **Důvody:** Právní poměr mezi stranami byl založen dopisy strany žalující ze dne 25. března 1929, strany žalované ze dne 26. března 1929 a firmy A. ze dne 15. března 1929. Tímto dopisem sdělila firma A. žalované straně, že jí zasílá vagon semene a žádá, by ho držela k dispozici žalující strany. Tím, že žalovaná tomuto písemnému nařízení vyhověla a zboží převzala, stala se uschovatelkou zboží podle § 957 obč. zák. Tato povaha právního poměru nebyla změněna současným převzetím závazku, držeti zboží k dispozici osoby třetí (žalobkyně). Neboť hlavní povinností žalované zůstala úschova, takže práva a povinnosti z tohoto právního poměru jest posuzovati výhradně podle §§ 961 a násl. obč. zák. Tak jest posuzovati i právní poměr mezi stranami rozepře. Převzetím duplikátu nákladního listu nabyta žalobkyně ve smyslu dopisu firmy A. ze dne 15. března 1929 výhradně

práva, disponovati s vagonem daným jmenovanou firmou žalované do úschovy. Tuto disposici vykonala tím, že poukázala žalovanou dopisem ze dne 25. března 1929, že může dovoliti firmě Ignác Sch. prohlédnutí zboží, že však vagon vydati smí jen na její výslovný písemný příkaz. I mezi procesními stranami zůstala proto úschova hlavní povinností žalované, takže žalobkyně byla podle § 962 obč. zák. oprávněna, úschovu v každé době na sebe převést a žádati od žalované vydání zboží v tom stavu, jak je tato od firmy A. převzala. Toto právo příslušelo by ostatně žalující straně podle § 1020 obč. zák. i tehdy, kdyby se posuzoval právní poměr mezi stranami rozepře jako příkaz ve smyslu §§ 960, 1002 obč. zák. Jak nesporno, byl vagon zboží po převzetí do úschovy stranou žalovanou zatížen soudním zástavním právem pro pohledávku firmy Jakub A. Že tím věc daná do úschovy byla značně znehodnocena, jest zřejmo. Jest proto řešiti otázku, zda lze žalovanou jako uschovatelku činiti zodpovědnou za toto znehodnocení. Tuto otázku jest zodpověděti kladně. Neboť exekuce byla provedena na základě exekučního titulu, znějícího proti osobě, jsoucí mimo právní poměr mezi firmou A. a stranami rozepře a žalovaná jako osoba třetí měla možnost, zabrániti zabavení zboží pouhým odepřením souhlasu (§§ 258, 262 ex. ř.). Neučinivši to, porušila hrubě péči řádného kupce opominutím povinného opatrování, jí jako uschovatelce přináležejícího (čl. 282 obch. zák., § 964 obč. zák.) a ručí za škodu způsobenou žalobkyni znehodnocením zboží do úschovy převzatého. Prvý soud nevyhověl žalobě, poněvadž prý provedení nároku žalobou uplatněného brání nárok třetího oprávněného, jehož tento získal řádným exekučním postupem. Avšak tuto překážku může žalovaná strana odstraniti dohodou s vymáhajícím věřitelem, poskytnouc mu jinou přiměřenou jistotu nebo zaplatíc jeho pohledávku; nejde tu proto o absolutní nemožnost plnění ve smyslu § 1447 obč. zák. Také podle všeobecných zásad o náhradě škody byla by žalovaná povinna postarati se o to, by věc její vinou znehodnocená byla uvedena v předešlý stav (§ 1323 obč. zák.) a vydána v tomto stavu žalující straně, takže by bylo vyhověti žalobnímu nároku i tehdy, kdyby byl v něm spatřován odškodňovací nárok.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobní nárok se opírá o příkaz daný žalované dopisem ze dne 25. března 1929, by zboží, které bylo zasláno firmou A. na adresu žalované, bylo vydáno firmě S., avšak jen na zvláštní výslovný písemný poukaz žalobkyně. V tomto příkaze jest tedy také zahrnuto, by žalovaná zboží u sebe podržela, než dojde poukaz k jeho vydání, tudíž by jím nijak nenakládala. Tento příkaz přijala žalovaná dopisem ze dne 26. března 1929 s tím, že složí zboží do svého skladiště. Jde tedy o poměr mandátní. Podle § 1009 obč. zák. jest mandatář povinen obstarati jednání jemu přikázané podle slibu a zmocnění bedlivě a poctivě a, je-li obchodníkem a právní jednání na jeho straně obchodem, jak tomu jest v sou-

zeném případě u žalované, jest povinen vynaložiti péči řádného obchodníka (čl. 282 obch. zák.). Proti těmto zásadám se prohřešila žalovaná, svolivši, aniž se byla dříve ujistila souhlasem žalobkyně, by zboží, které pro ni držela, bylo zabavena, ač podle §§ 253, 258 a 262 ex. ř. měla možnost prostým odepřením souhlasu zabrániti zabavení. To postačí k odůvodnění žalobního nároku, pokud směřuje k tomu, by žalovaná předala žalobkyni sporné zboží, prosté zabavení ve prospěch firmy H. k vydobytí její pohledávky za Jakubem A-em. Uvádí-li dovolatelka, že provedení nároku žalobou uplatněného brání nárok třetí osoby, jež tato získala řádným postupem exekuce, stačí ji poukázati k důvodům napadeného rozsudku, kde odvolací soud správně rozvádí, že nejde o absolutní nemožnost plnění ve smyslu § 1447 obč. zák. Otázka náhrady případné škody nespadá v rámec tohoto sporu. Že by žalobkyně nebyla oprávněna nakládati zbožím, žalovaná v první stolici netvrdila. Dovolatelka uvedla sice, že nedostala dopis ze dne 15. března 1929, jímž ji firma A. žádá, by došlý vagon konopného semene převzala k dispozici žalobkyně. Jest však nápadno, že ona to byla, která telefonicky zpravila žalobkyni o tom, že vagon již došel, jak vysvítá z dopisu ze dne 25. března 1929, který žalovaná potvrdila dopisem z 26. března 1929, aniž vyslovila pochybnost o oprávnění žalobkyně k danému příkazu. Tím jest dostatečně prokázáno, že věděla a sama uznala, že žalobkyně byla oprávněna nakládati zbožím.

Čís. 10786.

Žalobu o nepřipustnost exekuce lze vznést, i když jde o částečné uspokojení vymáhajícího věřitele.

(Rozh. ze dne 15. května 1931, Rv II 380/30.)

K vydobytí peněžité pohledávky 19.000 Kč vedl žalovaný exekuci proti žalobci. Žalobou, o-níž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném, by bylo uznáno právem, že vymáhaný nárok zanikl ohledně 10.000 Kč. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c.

N e j v y š š í s o u d uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

V souzeném případě vyplývá ze žalobního návrhu, že žalobce podává žalobou námitky proti nároku z exekučního titulu, a že tudíž žádá, by exekuce byla prohlášena za nepřipustnou (sb. n. s. čís. 9453). Takovou žalobu lze vznést i když jde o částečné uspokojení vymáhajícího věřitele (§ 41 ex. ř.). Nejde o to, by zabavené věci nebo zabavené pohledávky byly vyloučeny z exekuce následkem částečného zrušení exekuce, nýbrž o to, by exekuce nebyla nadále vedena k vydobytí celé pohledávky, nýbrž jen k vydobytí části pohledávky, což má zásadně zajisté význam pro otázku, do jaké výše je zabavena a přikázána dělitelná po-